

Cronologia și locașurile de educație în comuna Hemeiuș

NOTĂ INTRODUCȚIVĂ

În februarie 2018, se inițiază la Școala Gimnazială „Grigore Tabacaru” Hemeiuș o activitate de info-documentare de tip monografie. Această activitate, realizată cu ajutorul fondului documentar aflat în CDI Hemeiuș, face parte integrantă a politicii de documentare a instituției de învățământ mai sus menționate. Principalul obiectiv este realizarea unei colecții ordonate cronologic a educației copiilor și tinerilor în zona Hemeiuș. Cronologia realizată, deși incompletă în multe privințe (numar de elevi, absolvenți, etc.), dorește a fi un document „viu” care să fie mediatizat continuu în vederea informării comunității școlare și extrașcolare prin intermediul Internet-ului pe adresa de web a școlii: <http://scoalagrigoreshemeius.ro>.

Această cronologie pornește de la două reperi istorice care atestă începuturile educației în zonă. Primul reper este cel referitor la înființarea primei școli primare fondată și finanțată de către Prințesa Pulcheria Cantacuzino în anul 1861, cu 18 elevi înscriși în clasele I-IV [1]. Clădirea, cu două etaje, a servit drept locaș de educație până în anul 1940, când s-a deteriorat de cutremurul din noiembrie. Cel de-al doilea reper este înființarea Orfelinatlui „Principele Mircea”, fondat și finanțat de către Principele Schönburg în anul 1919. Transformările petrecute în cadrul acestei instituții sunt oglindite în documentele păstrate în Arhivele Statului Filiala Bacău [2].

PERIOADA ÎNAINTE DE 1858

Înainte de 1858, nu există un locaș numit școală; educația se efectuează de către preoți în cadrul bisericilor din localitatea Hemeiuș, acestea fiind două la număr.

1771 – Biserica „Sfinții Voievozi” Fântânele (monument istoric), ctitoria lui Lascăr Bogdan și Costache Cantacuzino Pașcanu, probabil în jurul anului 1700. Pictura de la catapeteasmă este originală [3, 6]

1850 – Biserica „Sfinții Constantin și Elena” se sfințește în Hemeiuș

PERIOADA DE DUPĂ 1858 [4]

1858 – Se înființează prima școală mixtă, fondată și finanțată de Prințesa Pulcheria Cantacuzino; învățător preot Vasile Mascan

1865 – Se desfășoară prima examinare formală a elevilor

1866 – Școala devine Școala Hemeiuș cu clasele I-III, cuprinde 3 clase (43 elevi), învățător preot Vasile Mascan

1879 - Școala devine Școala Hemeiuș cu clasele I-V, cu 32 absolvenți în 1892, învățător preot Alexandru Tabacaru (1879-1921), Grigore Tabacaru (1904), Aglaia Tabacaru (din 1918), Ion Bratu (din 1919)

- 1920 – Școala devine Școala Primară cu clasele I-IV, cuprinde 5 clase, 171 elevi înscriși, 144 elevi frecvenți, învățători Constantin Brumă, Ana Botcu, Pintilie
- 1924 – Primele cursuri pentru adulți, 16 înscriși, 5 absolvenți ai clasei a V-a
- 1934 – Se înființează Școala Lilieci de Sus (astăzi Școala Gimnazială „Ion Simionescu” Lilieci) cu clasele I -IV, 81 de elevi, fondată și finanțată de Prințul Schoenburg; învățători David Constantin, Ion Bejan, Virginia Bejan, Ion Chiriac, Mihai Geangalău
- 1948 – Școlile din Hemeiuș și Lilieci de Sus devin școli generale cu clasele I-VII
- 1956 – Se înființează școala de la Fântânele
- 1961 – Școlile din Hemeiuș și Lilieci de Sus devin școli generale cu clasele I-VIII
- 1969 – Școala Generală Hemeiuș devine Școala Generală cu clasele I-X
- 1971 – Se deschide Căminul Cultural Hemeiuș
- 1973 – Se finalizează etajarea Școlii Generale Hemeiuș
- 2014 – Școala Gimnazială „Grigore Tabacaru” Hemeiuș dobândește personalitate juridică și cuprinde următoarele structuri: Grădinița cu Program Prelungit Hemeiuș, Grădinița cu Program Normal Lilieci, Grădinița cu Program Normal Lilieci 2 și Școala Gimnazială „Ion Simionescu” Lilieci

Alte locașuri de educație în comuna Hemeiuș [5]

- 1919 – Se înființează Orfelinatul „Principele Mircea” cu școală (grup cu 20 de clădiri, din care doar una mai există în prezent clădirea fostului Grup Școlar Agricol Hemeiuș), 150 copii orfani frecventează școala primară „Principele Mircea” și școala de meserii „Principele Mircea”
- 1939 – Școala de Meserii „Principele Mircea” devine Școala Profesională de Ucenici Industriali
- 1947 – În cadrul orfelinatului, se înființează Școala de Grădinari și Stupari
- 1952- Școala Profesională de Ucenici Industriali devine Școala de Metal-Lemn Fântânele
- 1953 - Școala de Metal-Lemn Fântânele devine Școala Profesională de Tractoriști Agricoli
- 1955 - Școala Profesională de Tractoriști Agricoli devine Școala de Mecanici și Tractoriști Agricoli
- 1975 - Școala de Mecanici și Tractoriști Agricoli devine Liceul Agroindustrial Hemeiuș
- 1991 – Liceu Agroindustrial Hemeiuș devine Grupul Școlar Agricol Hemeiuș, cu o ofertă educațională de 9 specializări, 470 elevi absolvenți în 2004
- 2014 – Se desființează Grupul Școlar Agricol Hemeiuș

Directori ai școlilor din Hemeiuș (în ordine cronologică):

Preot învățător Alexandru Tabacaru (1878-1919)
 Învățător Constantin Brumă (1919-1921)
 Învățător Dumitru Sechelarie (1921-1931)
 Învățător Alexandru Marcoci (1931-1944)
 Învățător Ioan Doroftei (1944-1945)

Învățător Nicolae Niculescu (1945-1958)
Învățător Radu Niculescu (1958-1963; 1965-1969)
Învățător Vasile Bucă (1963-1965)
Profesor Petre Juverdeanu (1968-1980; 1982-1991)
Profesor Maria Vâlcu (1991-1995)
Profesor Mihai Laslău (1995-2012, 2014-2017)
Profesor Ovidiu Neacșu (2012-2014)
Profesor Delia-Nicoleta Popescu (2017-prezent)

BIBLIOGRAFIE

1. Arhivele Statului Filiala Bacău. Fond Școală Hemeiuș, dosar 44/1950, p.6.
2. Arhivele Statului Filiala Bacău. Fond Școală profesională metal-lemn Fântănele, dosar 3/1939, p. 205.
3. Tabacaru, Grigore. Bisericile Bacăului. 1932.
4. Juverdeanu, Petru. *Monografia comunei Hemeiuș, județul Bacău*, Ed. Euro-Print: Buhuși, 2004.
5. Web site-ul Primăriei din Hemeiuș, adresă www.primariahemeius.ro (accesat pe data de 25.02.2018)
6. Căpitanu, Viorel. Ursache, Vasile. Ghidul Monumentelor din județul Bacău și Neamț. Editura Ghid: Bacău, 1971, pp. 29.

NOTĂ DE ÎNCHEIERE

Document realizat de prof. Anita Karlsen,

sub coordonarea prof. de Istorie Neculai Mihăilă

Document revizuit de prof. Limba și Literatura Română Raluca Jora